

“ერთი ქალაქი-ერთი ფაკულტეტი” პრინციპზე დაფუძნებული უმაღლესი
განათლების რეფორმის თავსებადობა საქართველოს კონსტიტუციასთან

სალომე ვარდია

სამაგისტრო ნაშრომი

საჯარო სამართალი და პოლიტიკა

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართლის
ფაკულტეტზე, საჯარო სამართლისა და პოლიტიკის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის
მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ქეთევან ერემაძე

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2026

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

სალომე ვარდია

18.06.2026

აბსტრაქტი

2025 წლის 16 ოქტომბერს წარდგენილ იქნა უმაღლესი განათლების სისტემის რეფორმის ეროვნული კონცეფცია, რომელიც საქართველოს მთავრობის მიერ იმავე წლის 1 დეკემბერს დამტკიცდა. კონცეფცია ითვალისწინებს უმაღლესი განათლების სისტემის მასშტაბურ გარდაქმნას და მოიცავს არაერთ მიმართულებას, მათ შორის „ერთი ქალაქი-ერთი ფაკულტეტი“ პრინციპსა და უმაღლესი განათლების სისტემის შრომის ბაზრის მოთხოვნებთან დაკავშირების მექანიზმებს. აღნიშნულმა რეფორმამ მნიშვნელოვანი დისკუსია გამოიწვია როგორც აკადემიურ წრეებში, ისე საერთაშორისო საგანმანათლებლო ორგანიზაციებში, განსაკუთრებით უნივერსიტეტის ავტონომიისა და აკადემიური თავისუფლების დაცვის თვალსაზრისით. ნაშრომის ფარგლებში შეფასებულია რეფორმის შემუშავების პროცესი, „ერთი ქალაქი-ერთი ფაკულტეტი“ პრინციპი და შრომის ბაზრის მოთხოვნებზე დაფუძნებული საგანმანათლებლო პოლიტიკის შესაბამისობა საქართველოს კონსტიტუციის 27-ე მუხლით დაცულ უნივერსიტეტის ავტონომიასა და აკადემიურ თავისუფლებასთან.

ნაშრომის მიზანია „ერთი ქალაქი-ერთი ფაკულტეტი“ პრინციპზე დაფუძნებული უმაღლესი განათლების რეფორმის თავსებადობის შეფასება საქართველოს კონსტიტუციის 27-ე მუხლით გარანტირებულ განათლების უფლებასთან, აკადემიურ თავისუფლებასა და უნივერსიტეტის ავტონომიასთან მიმართებით, ასევე მისი საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის ანალიზი.

ნაშრომში გამოყენებულია დოქტრინალური, აღწერილობითი, ანალიზური, შეფასებისა და დედუქციური მეთოდები.

კვლევამ აჩვენა, რომ უმაღლესი განათლების სისტემის რეფორმის ეროვნული კონცეფციის შემუშავების პროცესში აკადემიური საზოგადოების მონაწილეობა უზრუნველყოფილი არ ყოფილა. ამასთან, ნაშრომში გაანალიზებული კომპონენტები- „ერთი ქალაქი-ერთი ფაკულტეტი“ პრინციპი და შრომის ბაზრის მოთხოვნებზე დაფუძნებული საგანმანათლებლო პოლიტიკა ზღუდავს უნივერსიტეტების შესაძლებლობას დამოუკიდებლად განსაზღვრონ საკუთარი აკადემიური საქმიანობის

ძირითადი მიმართულებები და წინააღმდეგობაში მოდის საქართველოს კონსტიტუციის 27-ე მუხლით დაცულ უნივერსიტეტის ავტონომიასა და აკადემიურ თავისუფლებასთან.

საკვანძო სიტყვები: განათლების უფლება, აკადემიური თავისუფლება, უნივერსიტეტის ავტონომია, უმაღლესი განათლება, ერთი ქალაქი-ერთი ფაკულტეტი, უმაღლესი განათლების რეფორმა, საქართველოს კონსტიტუცია.

Abstract

On 16 October 2025, the National Concept for the Reform of the Higher Education System was presented and subsequently approved by the Government of Georgia on 1 December of the same year. The Concept envisages a comprehensive transformation of the higher education system and incorporates several major policy directions, including the “One City-One Faculty” principle and mechanisms aimed at aligning higher education with labor market demands. The proposed reform has generated significant debate both within academic circles and among international educational organizations, particularly regarding the protection of university autonomy and academic freedom.

This thesis evaluates the process of developing the reform, the “One City-One Faculty” principle, and the compatibility of labor market-oriented educational policies with university autonomy and academic freedom as protected under Article 27 of the Constitution of Georgia.

The aim of the study is to assess the compatibility of the higher education reform based on the “One City-One Faculty” principle with the right to education, academic freedom, and university autonomy guaranteed by Article 27 of the Constitution of Georgia, as well as to analyze its compliance with relevant international standards.

The study employs doctrinal, descriptive, analytical, evaluative, and deductive methods of legal research.

The findings demonstrate that the participation of the academic community was not adequately ensured during the process of developing the National Concept for the Reform of the Higher Education System. Furthermore, the analysis reveals that the “One City-One Faculty” principle and labor market-driven educational policies restrict universities’ ability to independently determine the main directions of their academic activities and are therefore incompatible with the principles of university autonomy and academic freedom protected under Article 27 of the Constitution of Georgia.

Keywords: right to education, academic freedom, university autonomy, higher education, One City-One Faculty, higher education reform, Constitution of Georgia.